

Udruženje ljekara za nefrologiju, dijalizu i
transplantaciju bubrega u Bosni i Hercegovini

NADOMJEŠTANJE BUBREŽNE FUNKCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

**Halima Resić - Centar za hemodijalizu Kliničkog centra
Univerziteta Sarajevo**

**Enisa Mešić - Klinika za nefrologiju, dijalizu i transplantaciju
UKC Tuzla**

Vlašić, 11 -13. Maj 2007. godine

Zahvalnost

Veoma smo zahvalni kolegama iz centara za hemodijalizu na učešću u prikupljanja podataka za Renalni registar Bosne i Hercegovine:

Bolnica Bos. Šamac-Šamac, Nenad Petković

Bolnica Brčko Distrikt, Ljubica Dolenc

Bolnica Foča, Stoja Radivojević

Bolnica Prijedor, Ljubomir Vuković

Centar za dijalizu KB Zenica, Vedad Gradinčić

Centar za dijalizu-Opća bolnica Tešanj, Besim Prnjavorac

Centar za hemodijalizu KB Mostar, Slavica Ćorić

Centar za hemodijalizu KCU Sarajevo, Halima Resić

Centar za hemodijalizu Livno, Zdenka Kelava

Dijalizni centar Gračanica, Abu-Odeh Khalid

Dom zdravlja Živinice, Moazza Kourbage

Eurodijalizni centar Bihać, Drago Poljak

Hemodijaliza Dobož, Gordana Žole

IDC Banja Luka, Biljana Jakovljević

IDC Bijeljina, Ljiljana Kukić

Institut za nefrologiju KCU Sarajevo, Senija Rašić

JU Bolnica Travnik, Faruk Bahtić

KCMF Istočno Sarajevo centar za dijalizu, Brana Radović

Med. centar Bos. Gradiška-Gradiška, Goran Bojanić

Odjel za hemodijalizu ZC Zvornik, Koviljka Bogičević

Opšta bolnica Trebinje, Branimir Čihorić

Satelitski centar za hemodijalizu Ilidža, Ibrahim Osmić

UKC Tuzla, Enisa Mešić

Županijska bolnica Orašje-odjel za dijalizu Odžak,
Želimir Stipančić

Pedijatrijska klinika KCU Sarajevo, Danka Pokrajac

Centri za dijalizu i transplantaciju u Bosni i Hercegovini

Dijalizni centar	Broj pacij. u 2003.god.	Broj pacij. u 2004.god.	Broj pacij. u 2005.god.	Broj pacij. u 2006.god.
Banjaluka	145	169	193	202
Bihać	98	97	101	100
Bijeljina	176	179	204	221
Brčko	69	80	84	85
Doboj	75	83	91	115
Foča	9	10	13	18
Gračanica	68	76	83	68
Gradiška	18	20	24	27
Ilidža	50	38	47	48
Istočno Sarajevo	40	31	35	36
Livno	28	29	33	31
Mostar	107	99	141	133
Odžak	105	110	113	119
Pedijatrijska klinika KCU Sarajevo	—	—	—	3
Prijedor	70	77	77	79
Sarajevo-KCU Centar za HD	128	172	180	252
Sarajevo-KCU Institut za nefr.	58	28	74	27
Šamac	74	67	72	76
Tešanj	51	59	61	45
Travnik	90	95	99	110
Trebinje	13	18	18	25
Tuzla	238	193	275	208
Zenica	160	169	172	203
Zvornik	44	58	63	63
Živinice	40	37	45	48
Ukupno	1914	1957	2253	2342

Epidemiologija HBI

- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- Pristup krvnim žilama
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

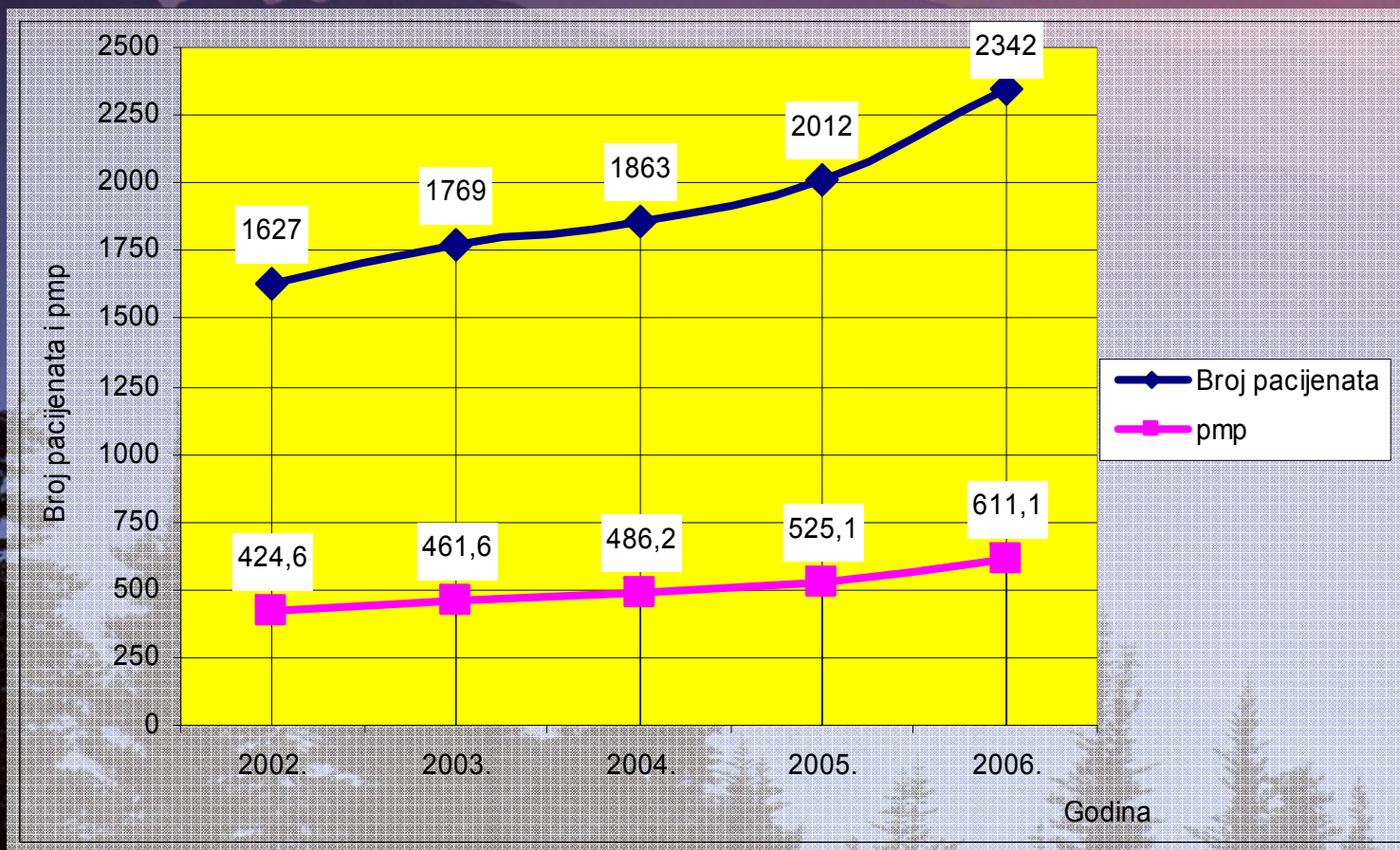

Epidemiologija HBI

- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- Pristup krvnim žilama
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

Prevalenca – svi pacijenti

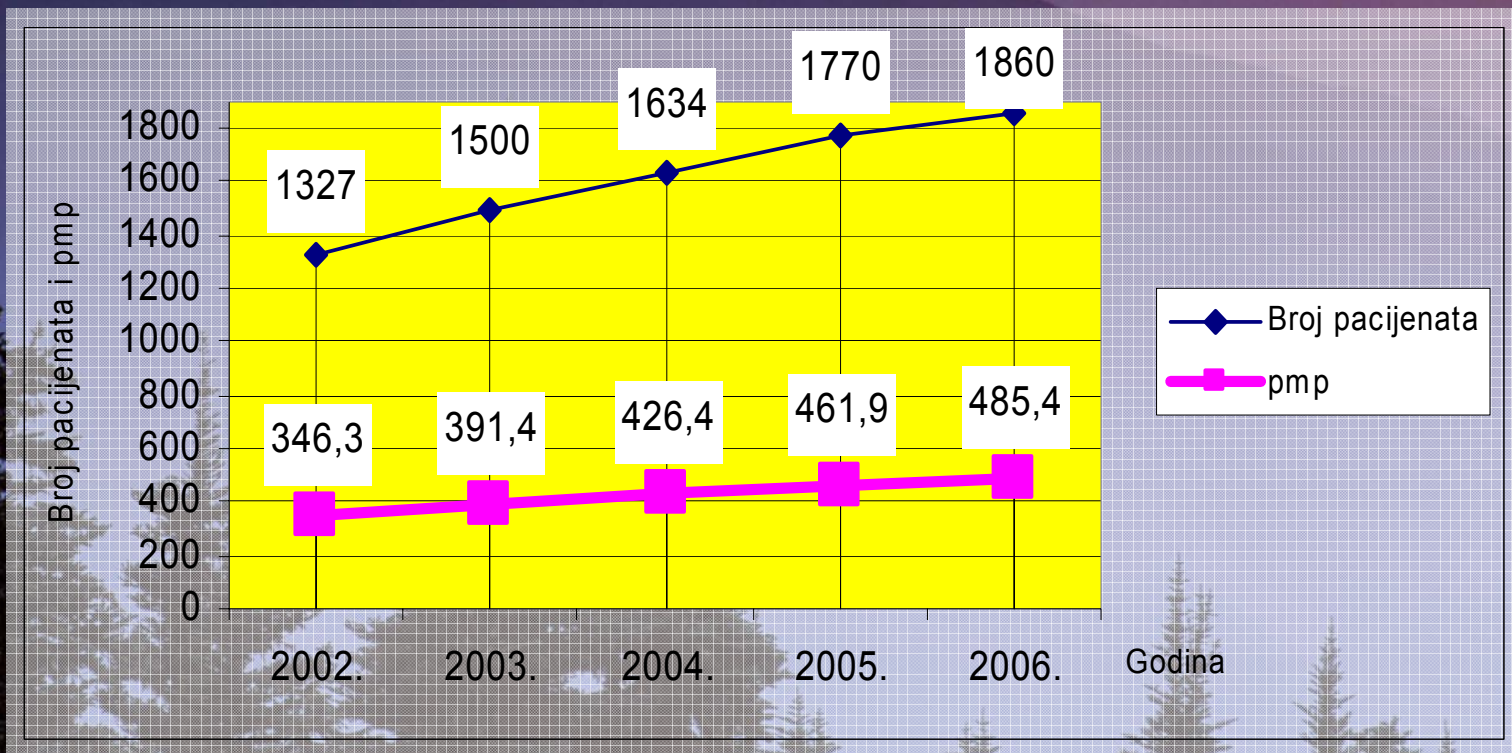

Napomena:

Povećanje vrijednosti Prevalence iz godine u godinu je relativno jer nema pouzdanog podatka o broju stanovnika u BiH za 2006. godinu.

Prevalenca > 90 dana

Prevalence

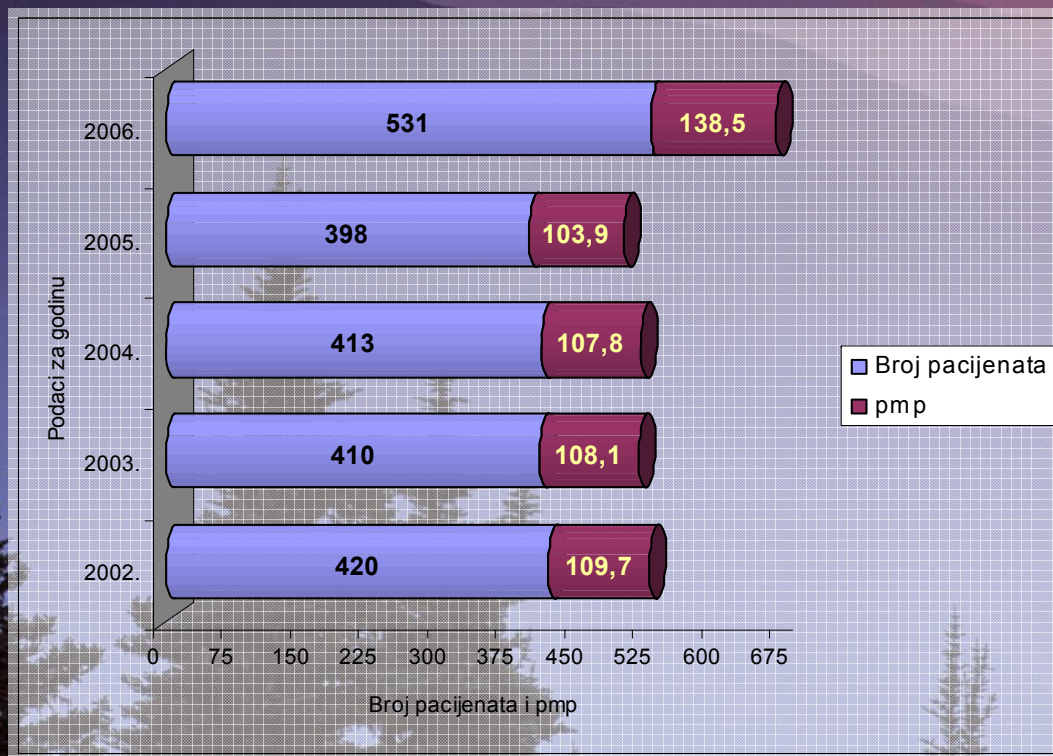

Incidenca

- Prevalenca
- **Incidenca**
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- Pristup krvnim žilama
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

Incidenca (pmp)

Napomena:
Povećanje vrijednosti Incidence iz godine u godinu je relativno jer nema pouzdanog podatka o broju stanovnika u BiH za 2006. godinu.

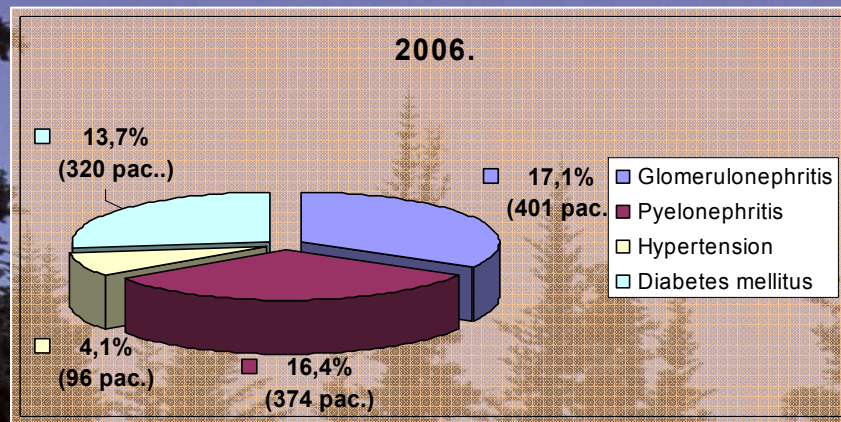
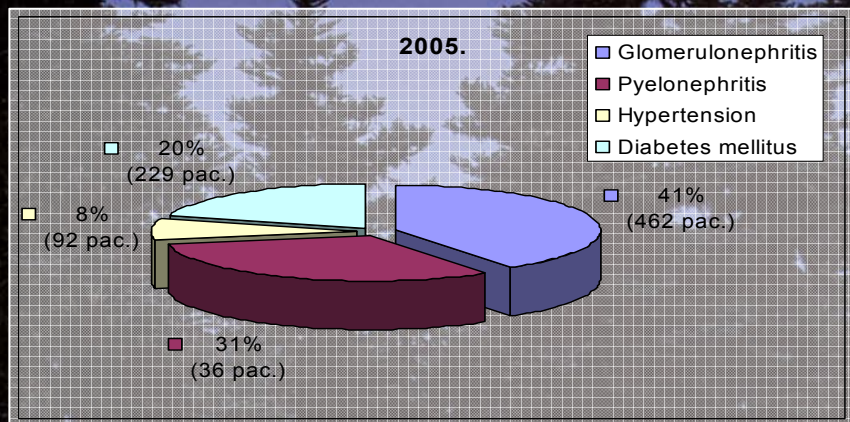
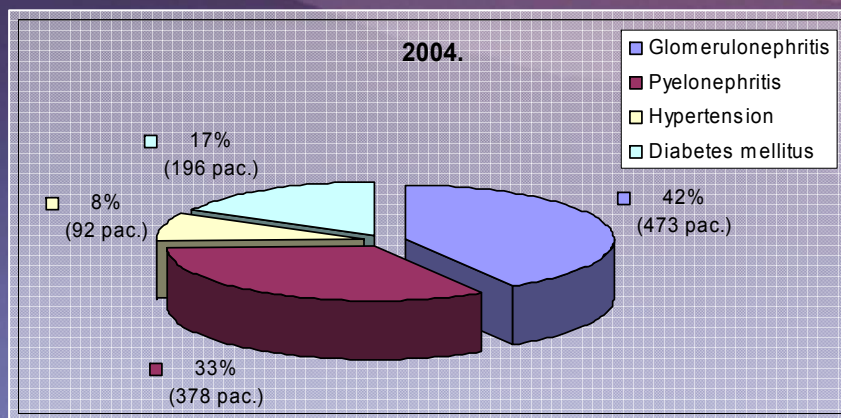
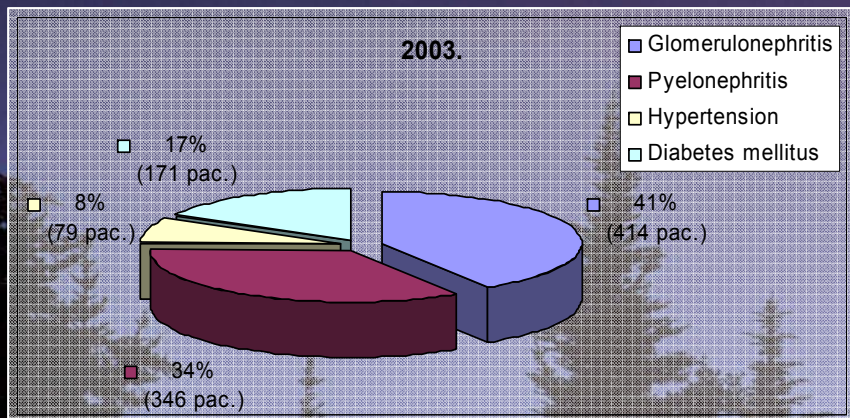

Primarna renalna bolest

- Prevalenca
- Incidenca
- **Primarna renalna bolest**
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- Pristup krvnim žilama
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

Primarna renalna bolest

Starosna dob

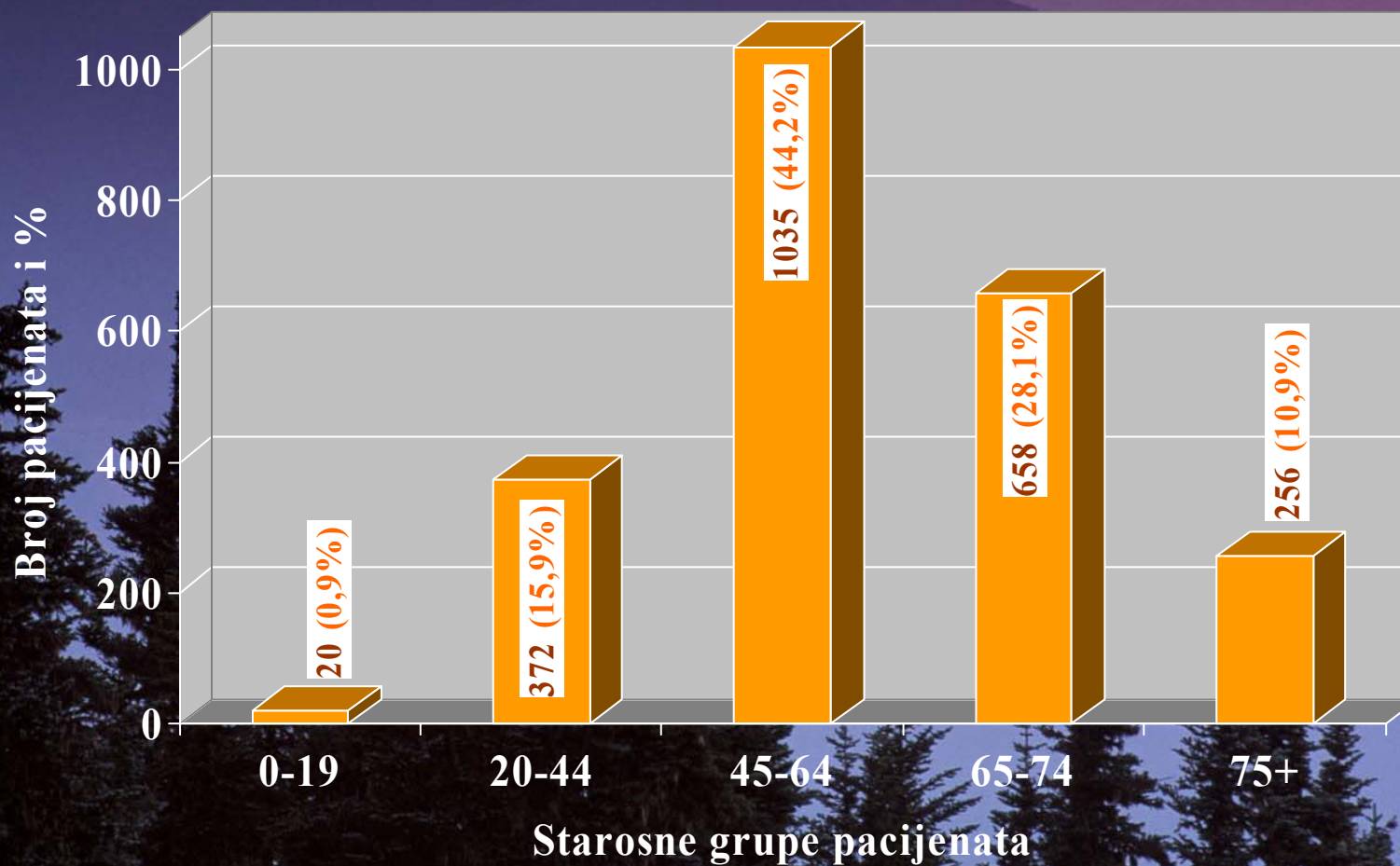
- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- Pristup krvnim žilama
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

Dob pacijenata na dijalizi u 2006.

Medijana 59 god.

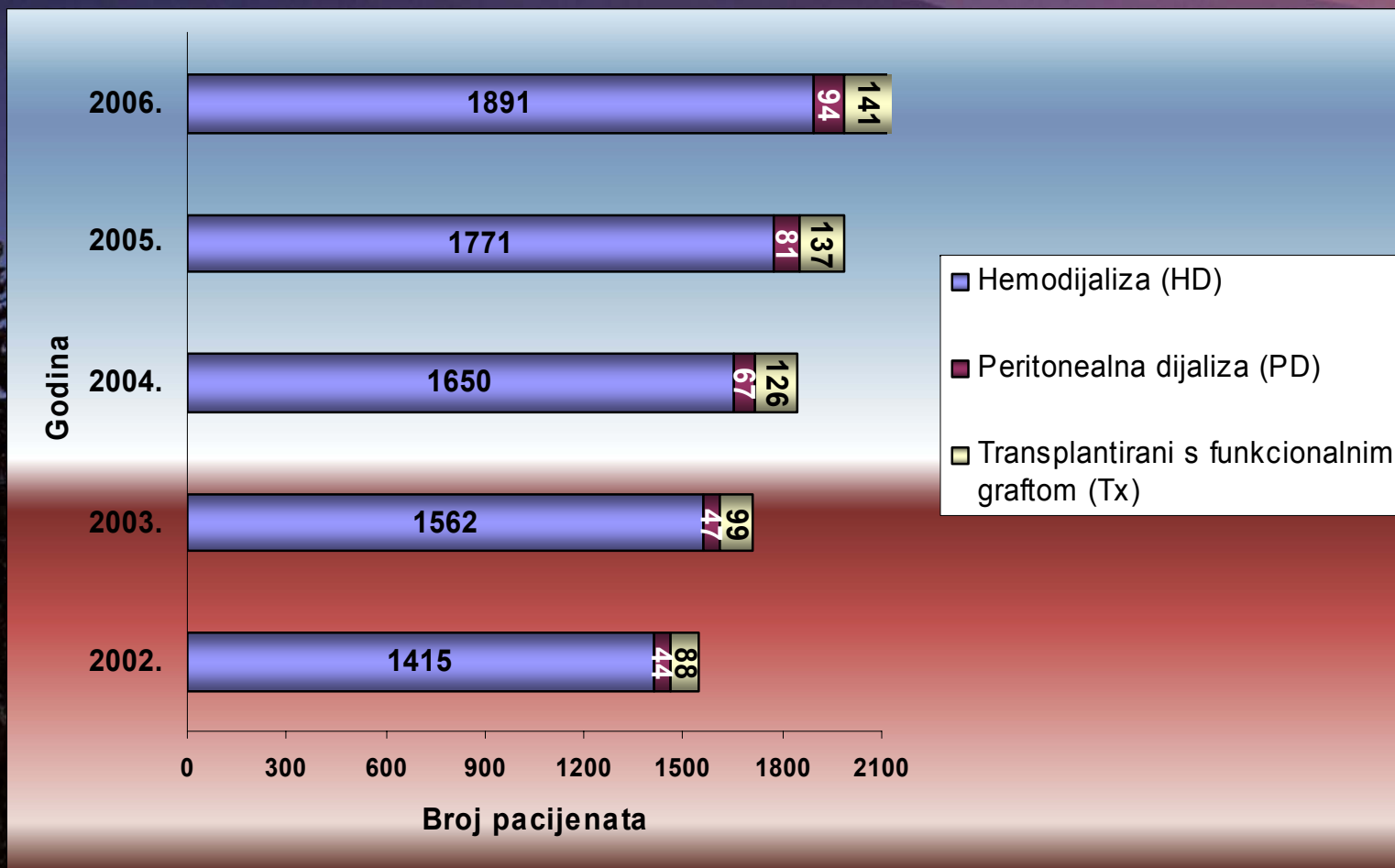

Modalitet tretmana

- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- **Modalitet tretmana**
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- Pristup krvnim žilama
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

Modaliteti tretmana pacijenata u 2006. godini

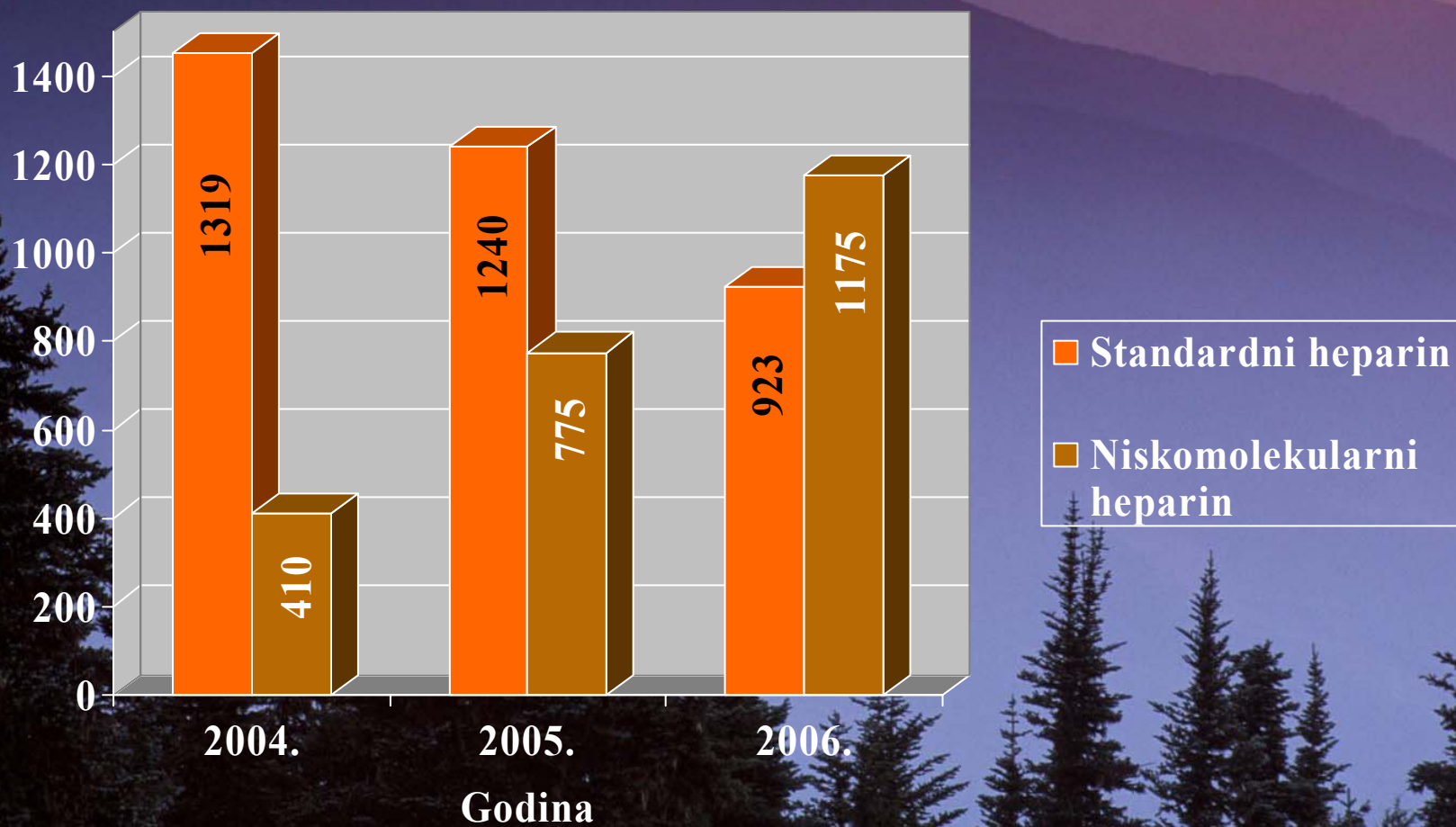

Antikoagulacija

- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- **Antikoagulacija**
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- Pristup krvnim žilama
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

Antikoagulacija

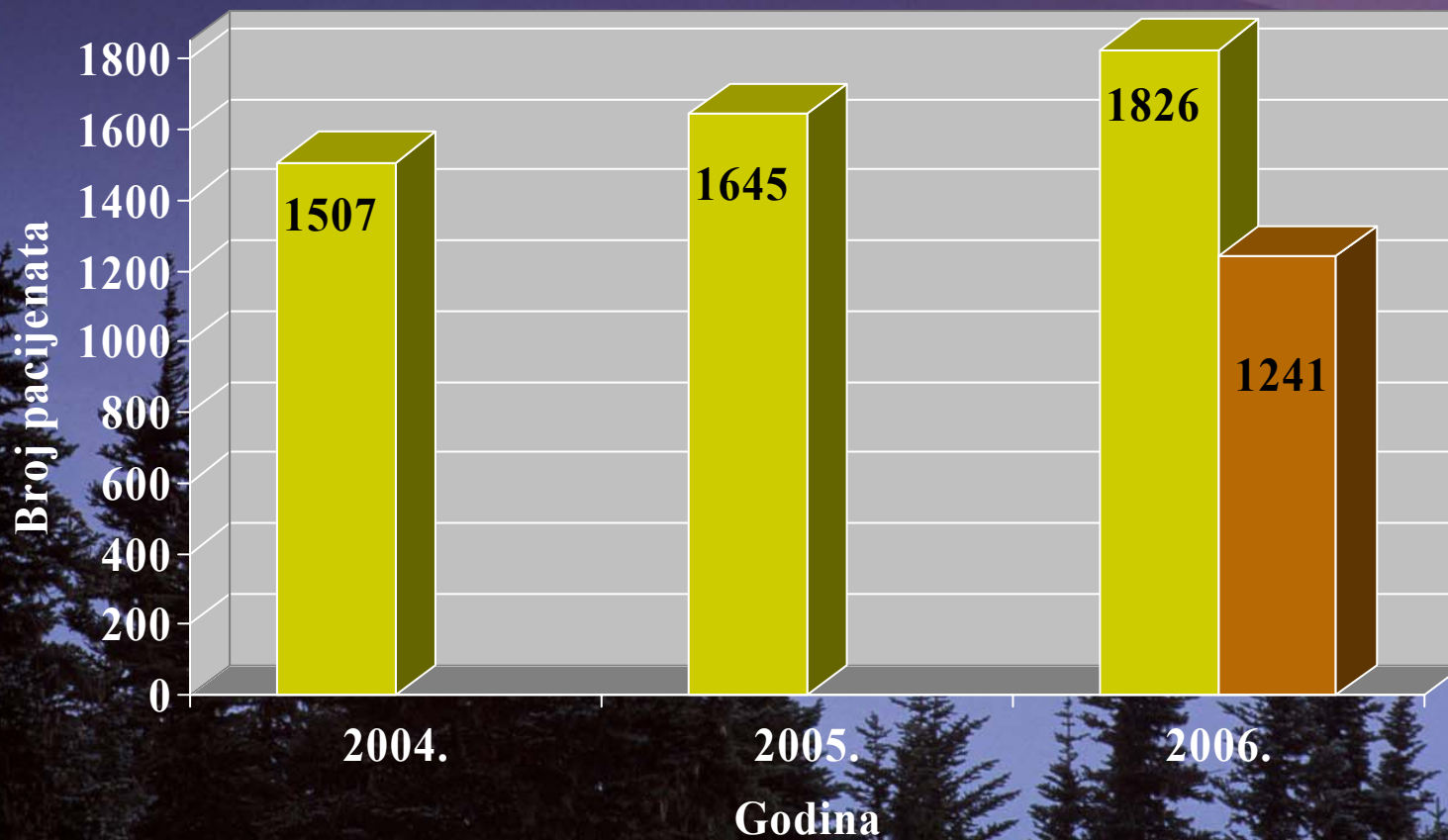
EPO tretman

- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- **EPO tretman**
- Krvno prenosive bolesti
- Pristup krvnim žilama
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

Eritropoetin

■ EPO tretman ■ Intravensko željezo

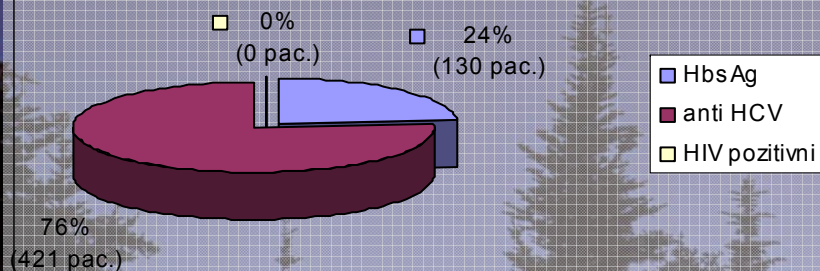
Krvno prenosive bolesti

- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- **Krvno prenosive bolesti**
- Pristup krvnim žilama
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

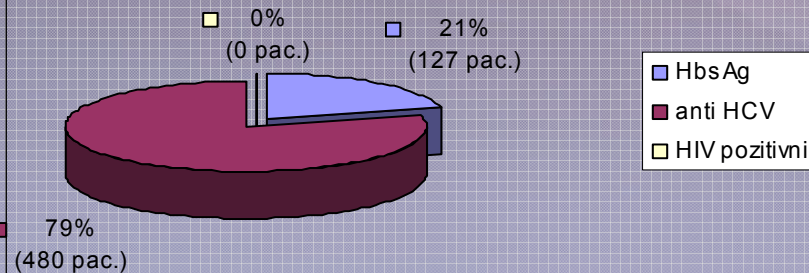

Krvno prenosive bolesti

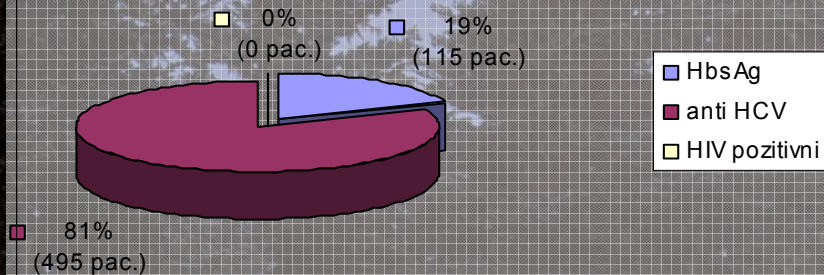
2003.

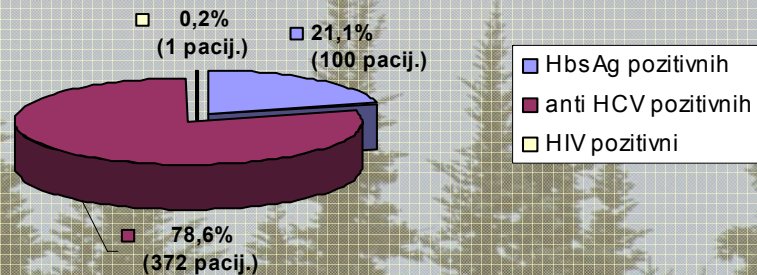
2004.

2005.

2006.

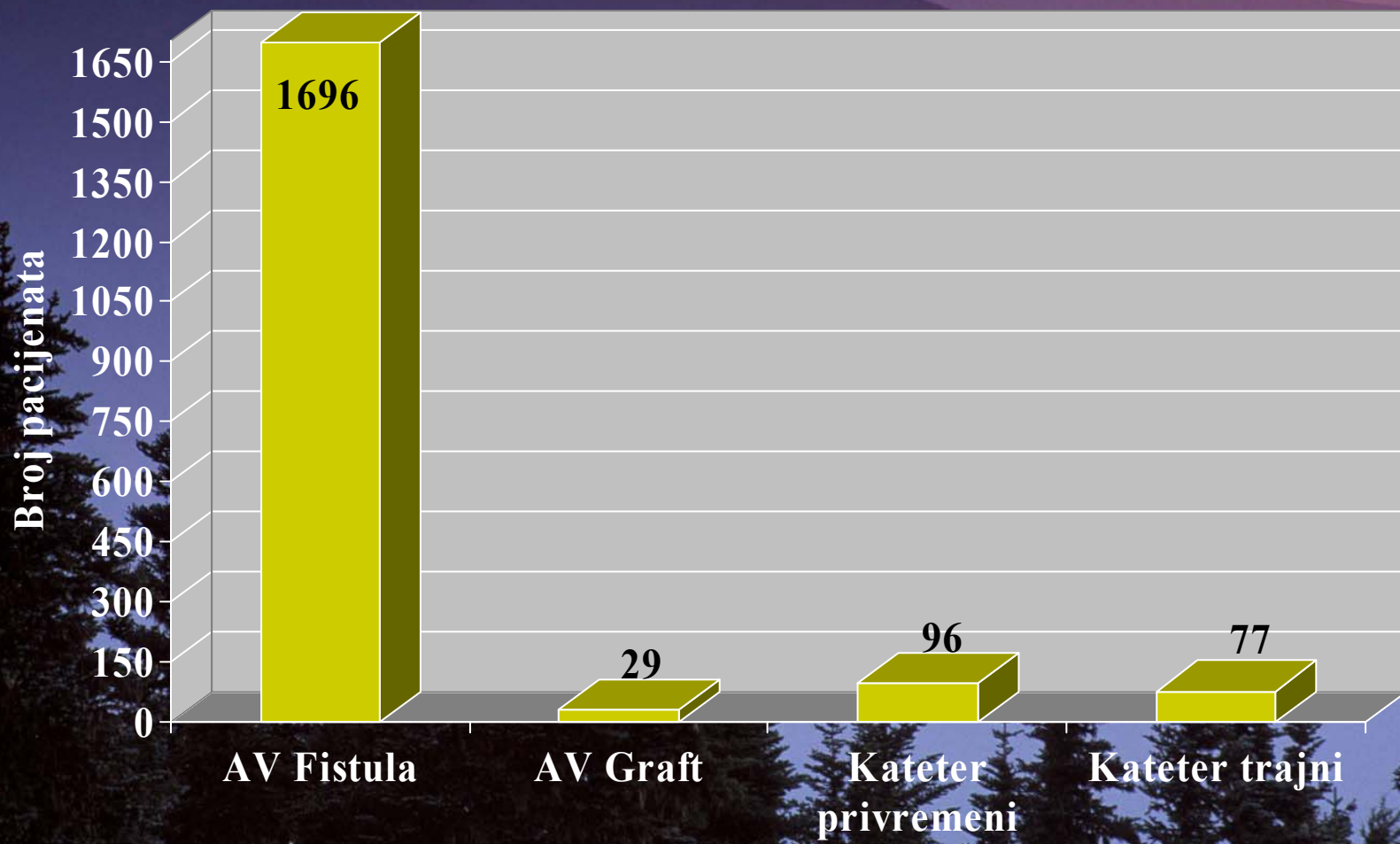

Pristup krvnim žilama

- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- **Pristup krvnim žilama**
- Akutna bubrežna insuficijencija
- Ishod

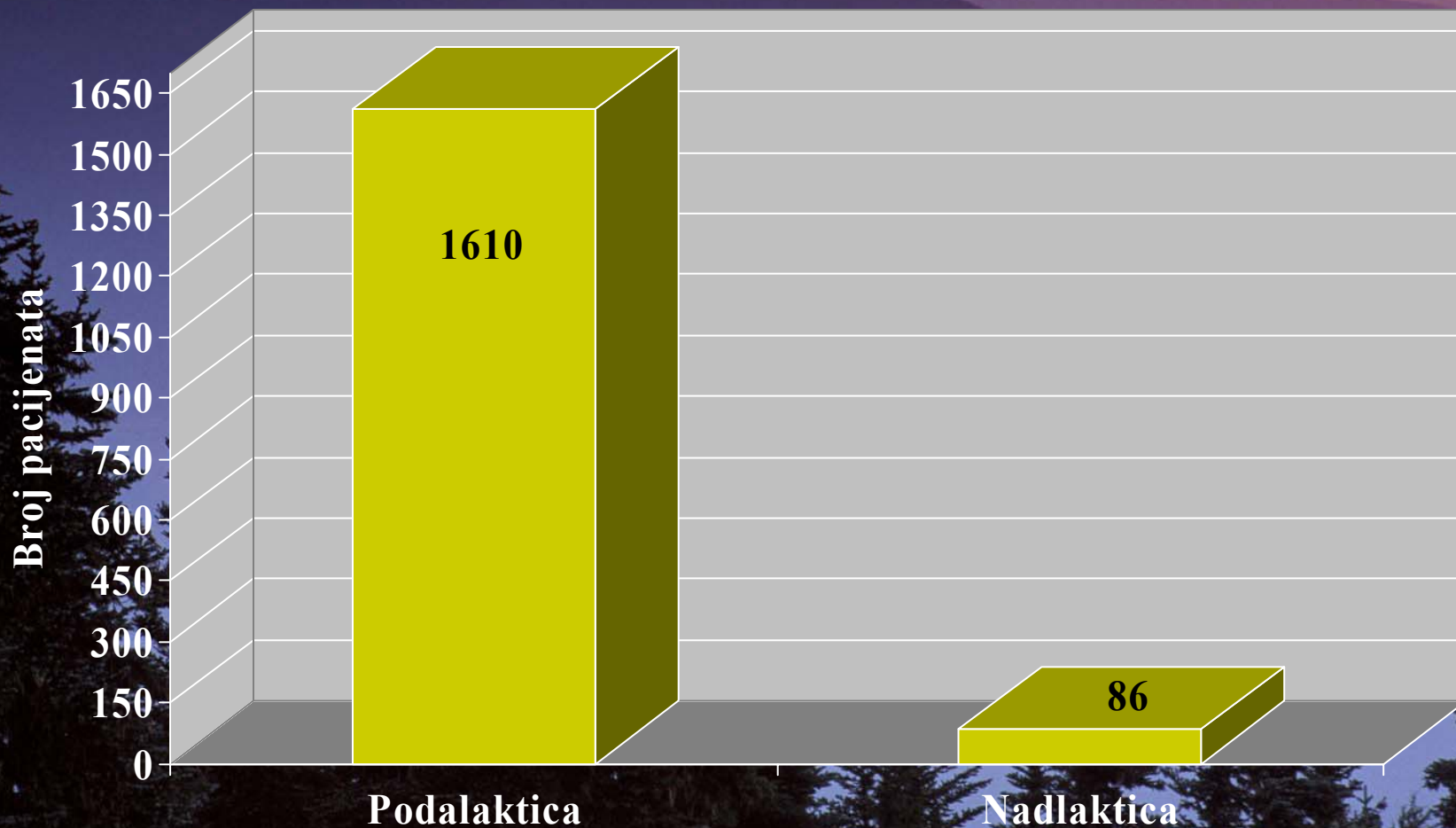

Pristup krvnim žilama

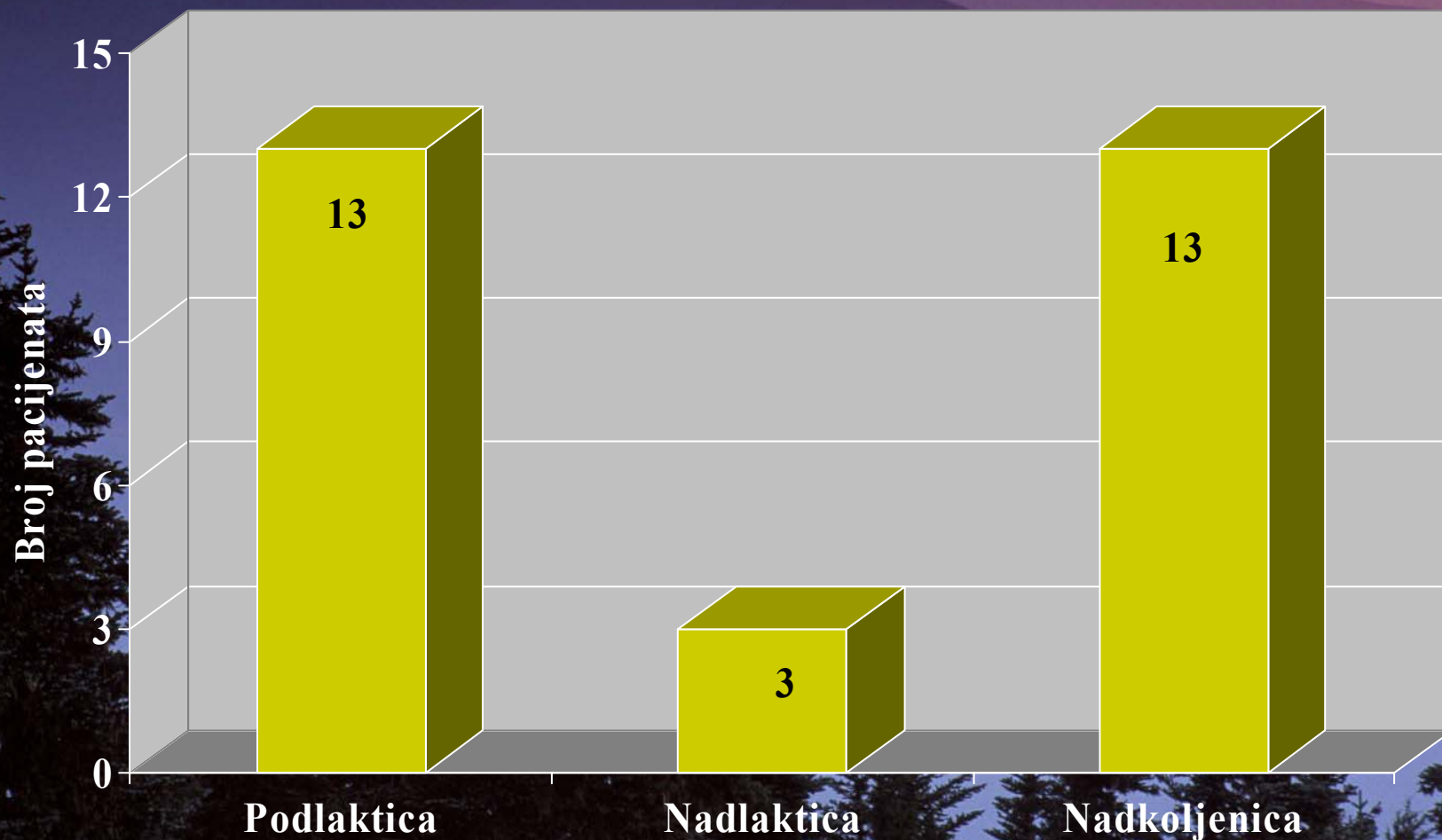

Pristup krvnim žilama-AV fistula

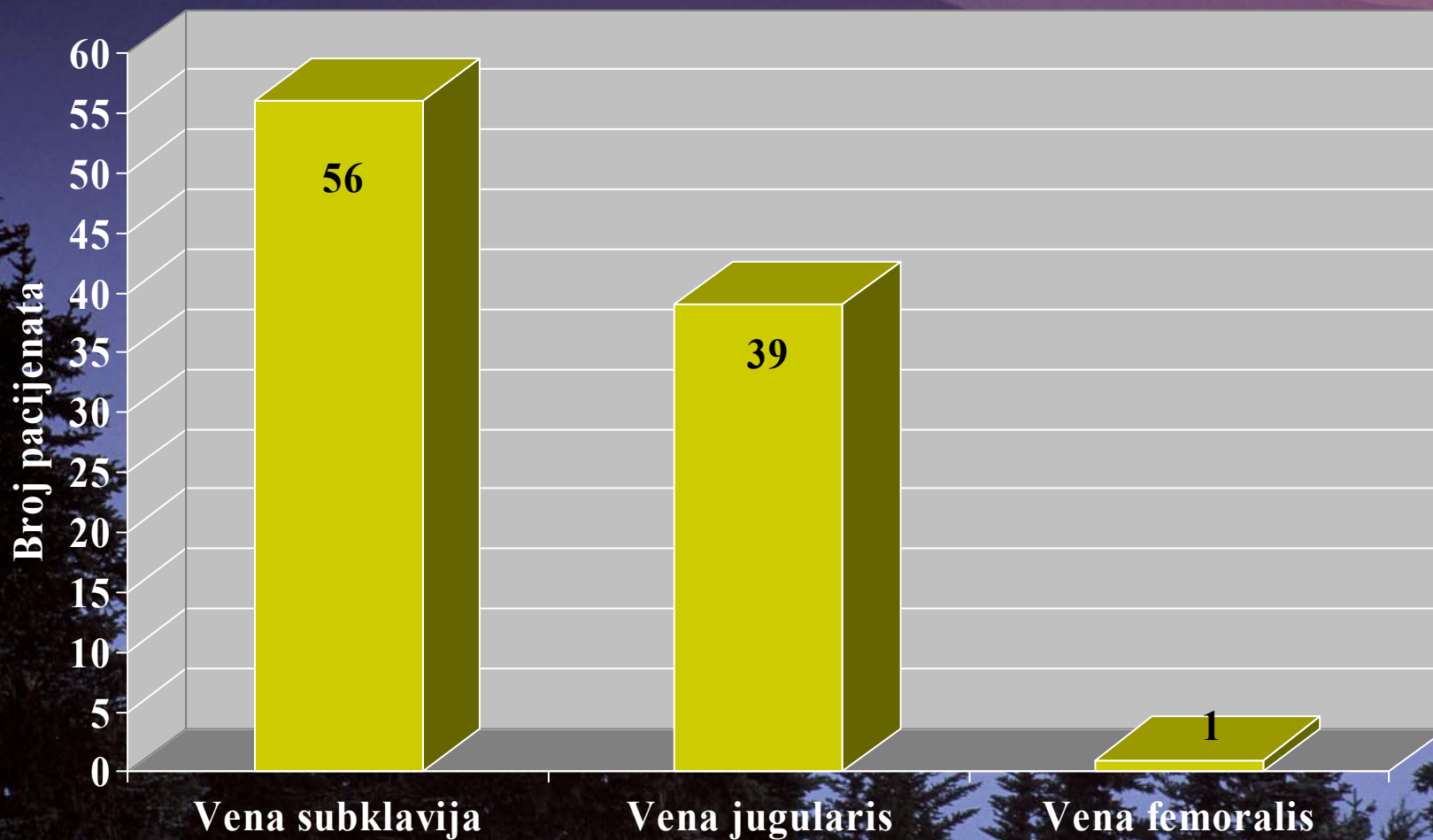

Pristup krvnim žilama-AV graft

Pristup krvnim žilama-privremeni kateter

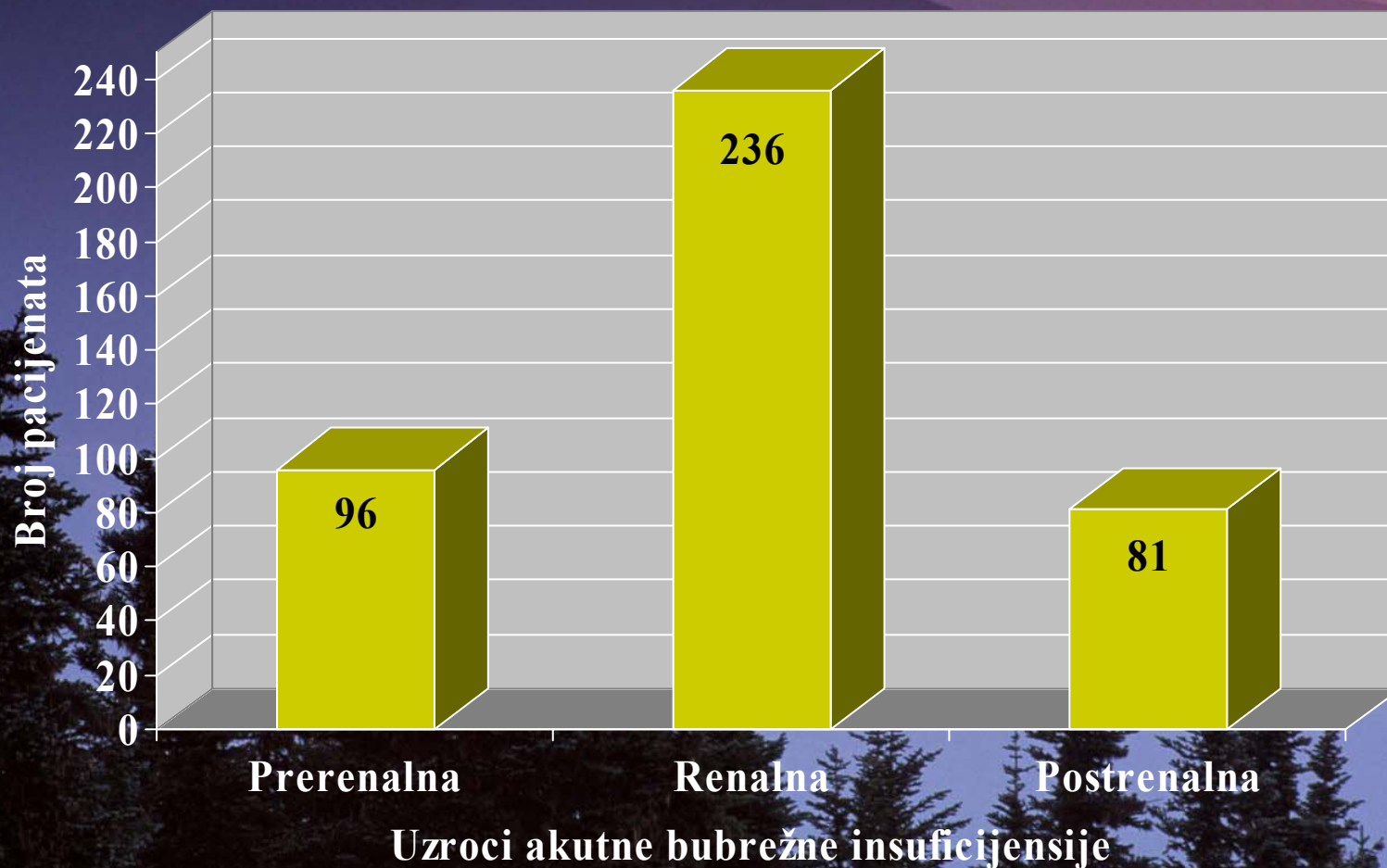

Akutna bubrežna insuficijencija

- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- Pristup krvnim žilama
- **Akutna bubrežna insuficijencija**
- Ishod

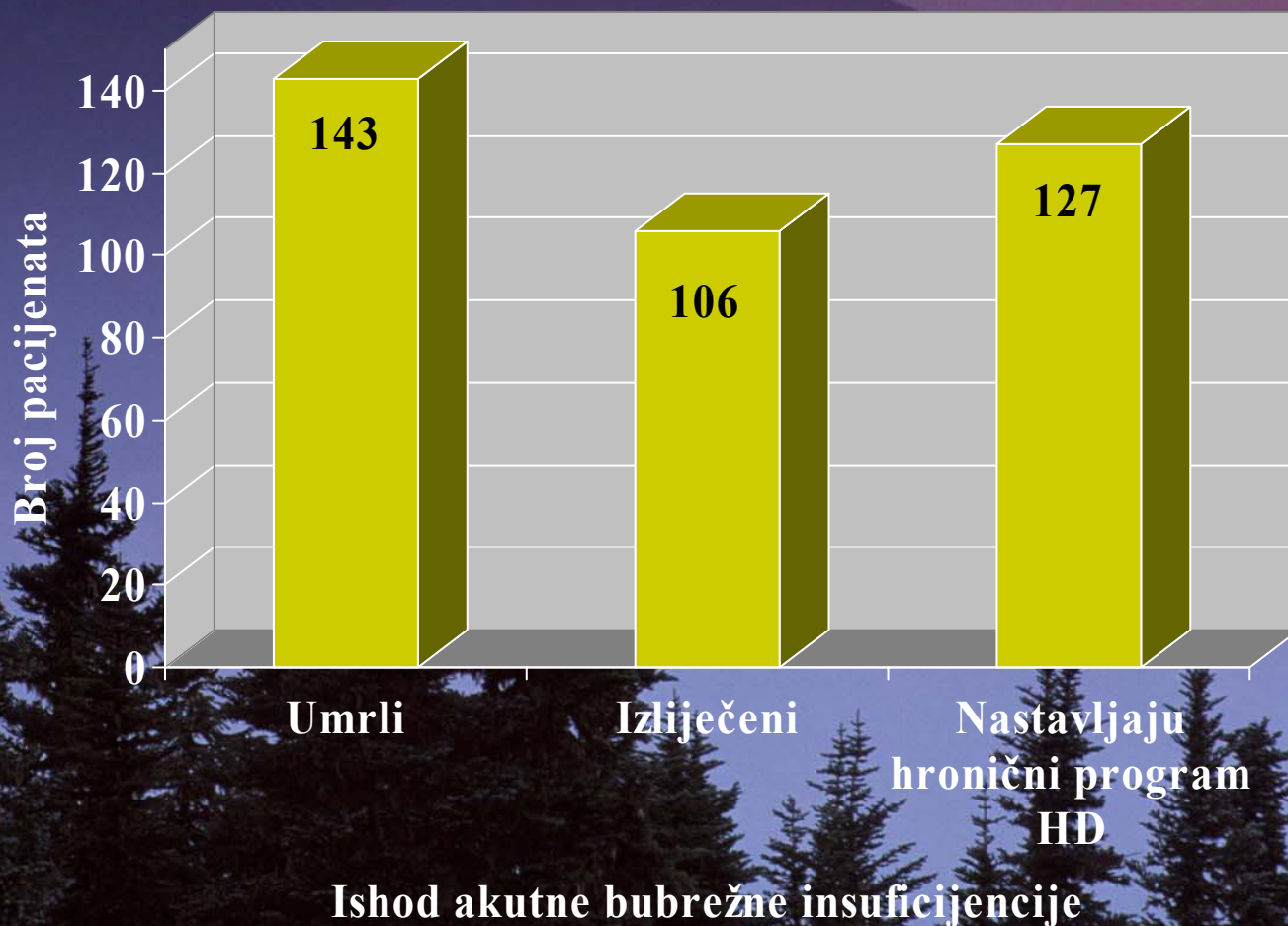

Akutna bubrežna insuficijencija (ABI)

Akutna bubrežna insuficijencija (ABI)

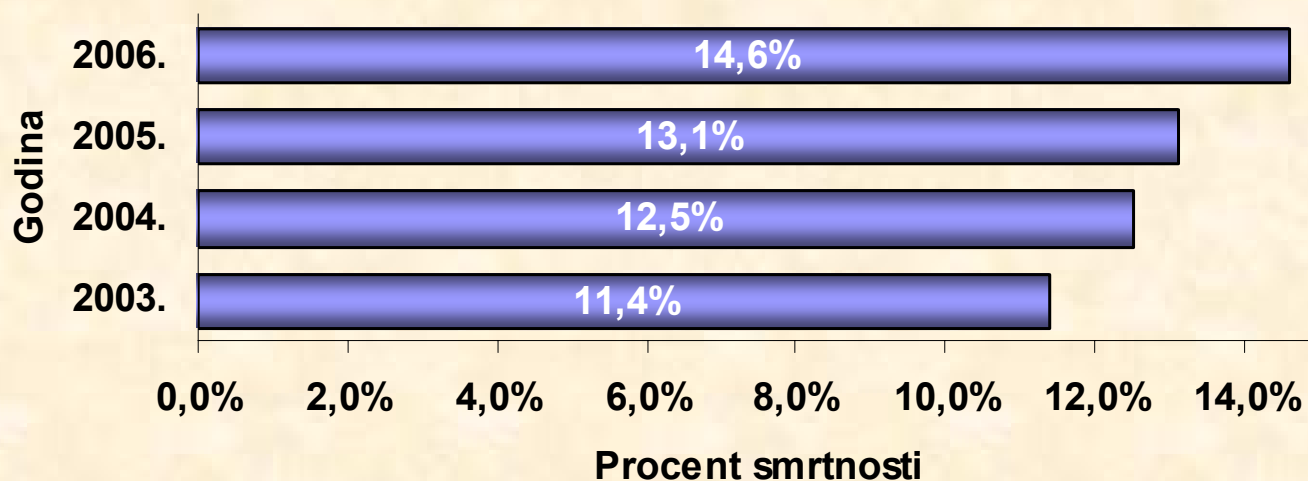
Ishod

- Prevalenca
- Incidenca
- Primarna renalna bolest
- Dob (godine)
- Modalitet tretmana
- Antikoagulacija
- EPO tretman
- Krvno prenosive bolesti
- Akutna bubrežna insuficijencija
- **Ishod**

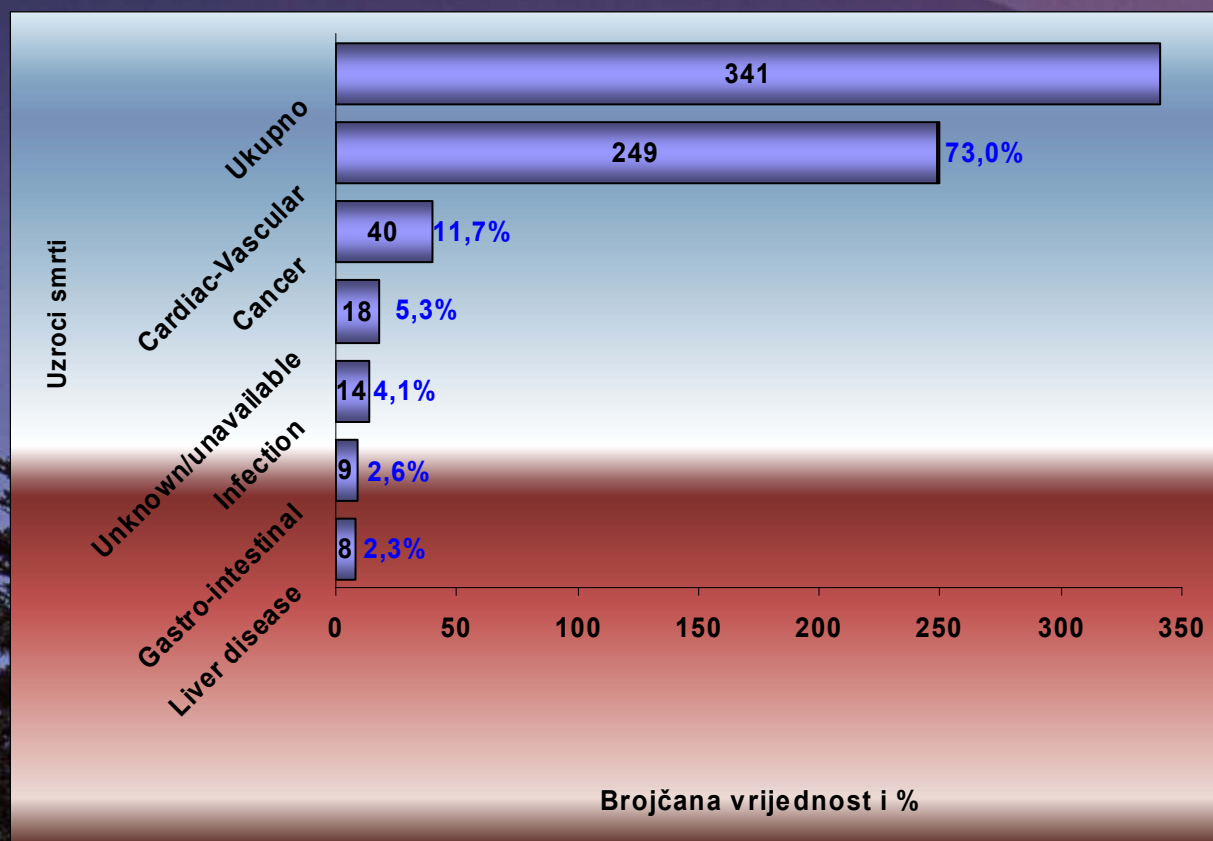
Smrtnost pacijenata na dijalizi

Procent smrtnosti pacijenata po godinama

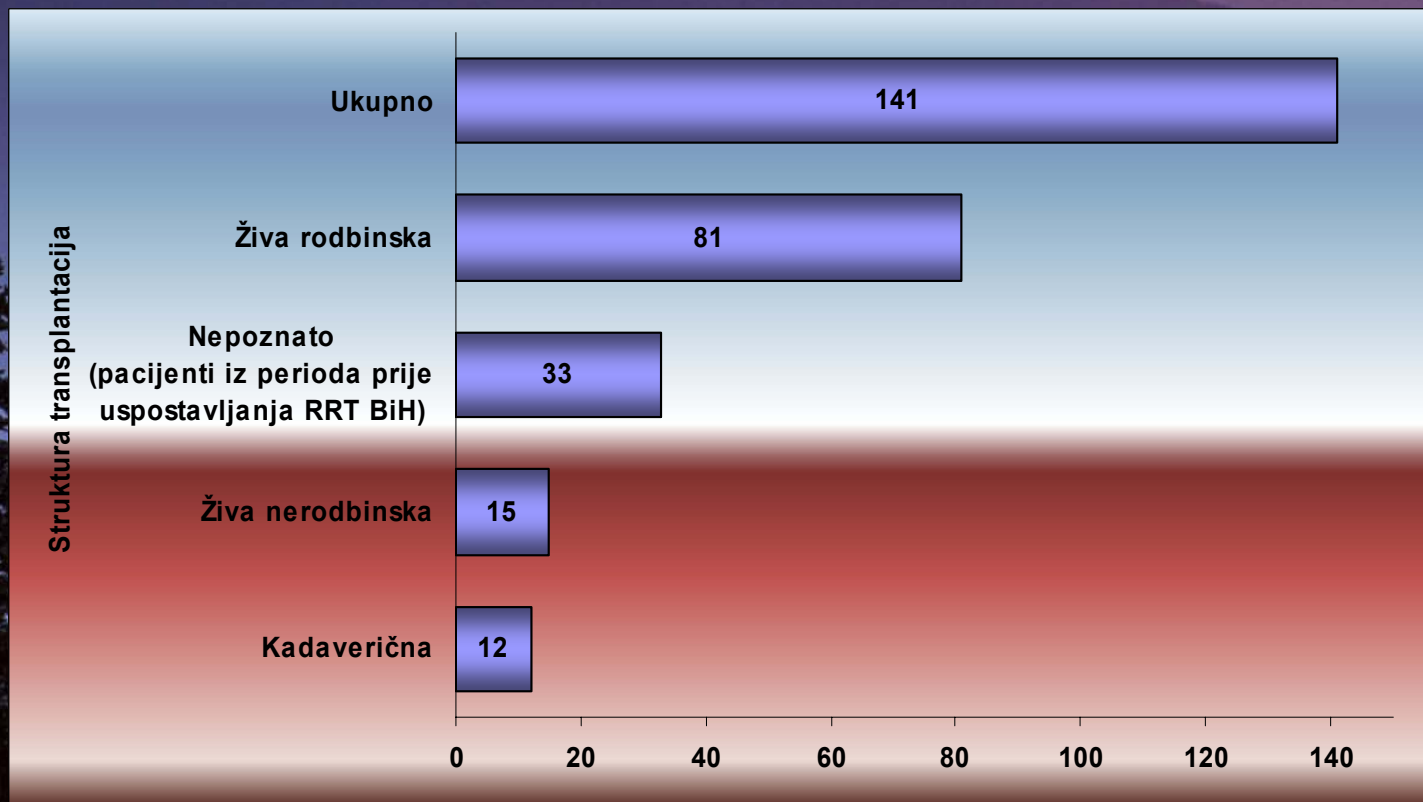

Uzroci smrti dijaliziranih pacijenata u 2006.

Ukupan broj pacijenata sa funkcionalnim bubrežnim graftom u Bosni i Hercegovini (stanje na dan 31.12.2006.)

Zaključci

- Broj prevalent pacijenata na dijalizi se u BiH povećao; 2002. godine taj broj je iznosio 1.627 a 31.12.2006. godine 2.342 što je povećanje za 14,4%.
- Broj pacijenata na dijalizi >90 dana se također povećao; u odnosu na 2002. godinu to povećanje iznosi 14,1%.
- Najčešći uzroci HBI u Bosni i Hercegovini su:
 - Glomerulonefritis
 - Pijelonefritis
 - Balkanska nefropatija
- Diabetes mellitus (320 pacijenata u 2006. odnosno 13,7% u odnosu na ukupan broj pacijenata).
- Balkanska nefropatija prisutna je kod 14,1% od ukupnog broja pacijenata
- Povećanje mortaliteta u 2006. godini od 14,6% može se objasniti i starosnom dobi pacijenata na dijalizi, jer je u 2006. godini bilo ukupno 49,1% pacijenata starosne dobi preko 65 godina.

A photograph of a snowy mountain landscape. The sun is bright in the upper right corner of a clear blue sky. In the middle ground, there are several gnarled, snow-covered trees or rock formations. The foreground is a vast, snow-covered slope with some tracks or indentations. The text "Hvala na pažnji" is overlaid in the center in a stylized, orange font.

Hvala na pažnji